

Böyük Zəfəri bizə yaşadanları yaşatmaq borcumuzdur

Dövlətimiz bu borcun da öhdəsindən layiqincə gəlir

Azərbaycan Ordusu 30 ilin məğlubiyyət damğasını 44 günlük Vətən müharibəsində qazılan Zəfərlə sildi. Qurtuluş savaşında həm də ideoloji möhkəmlilik, psixoloji dözümlülük, mənəvi saflıq, döyüş ruhu, qələbə əzmi, Vətən sevgisi ilə silahlanan Azərbaycan əsgərinin qarşısında düşmən tab gətirməyib darmadağın oldu.

Bu Zəfər minlərlə qəhrəman şəhidin qanı, igid qazinin canı bahasına əldə edildi. Dünyanın heç bir ölkəsində müharibəyə görə insanlar bir-birini təbrik edərək gözyaşındığı vermir. Azərbaycanda isə bu, illərin həsrətinə son qoyacaq, vüsala qovuşacaq bir savaş olduğu üçün müharibə başlayanda xalq sevindi. Hər kəsin içindən gələn tək kəlmə dilində səsləndi: Nəhayət!

Baxmayaraq ki, müharibə döyüş, qan-qada və ölüm-dirimdir, amma qəhrəmanlıq, şəhidlik savaşın "naxış"ıdır, ucalıq zirvəsidir. Azərbaycan dövləti Vətənin suverenliyinə, millətin varlığına, torpağın bütövlüyünə qanı ilə möhür vuran şəhidin unudulmaması, hər zaman "yaşaması" üçün xatirəsini uca tutur, ailəsindən qayğıni əsirgəmir. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və Konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" sərəncamı müvafiq kateqoriya-dan olan insanlara həmin qayğı-nın və yüksək diqqətin bariz nümunəsidir.

Faktlara müraciət edək. Ötən dövrdə 126 min unikal şəxs 326 min sosial dəstək tədbiri ilə ətə olunub. Belə ki, 3320 şəhidin (o cümlədən 86

mülki şəhid) 8811 ailə üzvünə 17313 sosial ödəniş (8606 Prezident təqaüdü, 5666 sosial müavinət, 3041 pensiya) təyin edilib. 229 mülki şəhidin ailə üzvlərinə və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 4039 şəxsə 8078 sosial ödəniş təyin edilib. Məşğulluq marafonu çərçivəsində 690 işəgötürən tərəfindən 2538 şəxs müvafiq işlə təmin olunub.

Şəhid ailələri, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan və həssas təbəqədən olan şəxslərə 6000 mənzil verilib. Müharibə əlillərinə 474 ədəd avtomobil verilib. Birinci Qarabağ və Vətən müharibəsinin iştirakçısı olmuş 460 hərbi 481 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlə təmin edilib. 11 min nəfərə 56,3 min reabilitasiya xidməti göstərilib.

Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid olanların ailələrinə, eləcə də yaralanan əsgərlərimizə dəstək verilməsi üçün bir sıra mexanizmlərin hazırlanması böyük sosial əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyev Şuşa səfərlərinin birində hərbiçilərlə görüşkən deyib ki, bütün şəhid ailələri dövlət tərəfindən qayğı ilə ətə olunub. Eyni zamanda Vətən müharibəsinin qazilərinə hərtərəfli dövlət dəstəyi göstərilir. Bəli, Zəfər tarixini yazanlara dəstək olmaq, onlara qayğı göstərmək təkəcə dövlətin deyil, hər bir vətəndaşın borcudur. Bu borcu dövlətimizin

başçısı şəhid ailələrinin üzvləri və müharibə əlilləri ilə görüşündə çıxışı zamanı dilə gətirib: "Şəhidlər bizim qəlbimizdə əbədi yaşayır, yaşayacaq. Allah sizə səbir versin. Siz analar, atalar xalqımız üçün, dövlətimiz üçün gözəl insanlar yetişdirmisiniz. O insanların ömrü uzun olmadı, amma onlar əbədiyyətə qovuşdu və onlar öz adlarını Azərbaycan xalqının şanlı tarixinə əbədi yazdırdı".

Böyük Zəfəri bizə yaşadanalara bir ömür minnət borcumuz olduğunu unutmamalıyıq. Qələbədən sonra "Yaşat" Fondunun yaradılması da məhz bu zərurətdən irəli gəldi. Fondun rəsmi sərəncamla yaradılması dövlət başçısının Vətən torpaqlarının işğaldan azad olunmasında iştirak edənlərə qayğı ilə yanaşdığına sübutdur. Qeyd edək ki, bu sərəncam təkəcə 44 günlük savaş iştirakçılarına deyil, həm də Birinci Qarabağ müharibəsi və atəşkəs dövründə şəhid olanlara, onların ailələrinə və qazilərə, müharibə əlillərinə şamil edilir.

"Yaşat" Fondu fəaliyyətə başladığı vaxtdan indiyədək bu vəzifənin öhdəsindən lazımcə gəlməkdədir. Fondun gördüyü işləri rəsmi statistikanın dili ilə diqqətə çatdırmaq. 2023-cü ildə bu qurumun hesabına ümumilikdə 87208,2 min manat vəsait daxil olub. Bundan 79484 manat xərclənib, qalıq vəsait 7724,2 min manat olub. Şəhid ailələrinin və qazilərin məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətinə 42153,3 min manat, müalicə və psixoloji dəstək üçün 27394,7 min manat yönləndirilib. Təhsil, peşə hazırlığı və yaradıcı poten-

sialın inkişafı xərcləri üzrə şəhid ailə üzvlərinin 532 və yaralıların 171 müraciəti olmaqla, ümumilikdə 703 müraciət təmin edilib. Təhsil haqqının qarşılınması ilə bağlı 588 müraciət üzrə ödəniş "Yaşat" tərəfindən, 115 müraciət üzrə ödəniş isə fondun təşəbbüsü ilə təhsil müəssisələri tərəfindən qarşılınıb. Müraciətlərin təmin edilməsi üçün fondun büdcəsindən 2424,6 min manat vəsait aidiyyəti üzrə xərclənib.

Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 46406, itkin ailə üzvlərinin 6 və yaralıların 11030 müraciəti təmin edilib. Bunun üçün fondun büdcəsindən 27394,7 min manat vəsait xərclənib. 185 nəfər (178 ağır yaralı və 7 şəhid ailəsi) müalicə olunmaq üçün Türkiyəyə göndərilib. Onlardan 180 nəfəri sağalaraq Vətənə dönüb, 5 yaralının müalicəsi isə davam edir.

Sadaladığımız və sadalamadığımız faktlar, əlbəttə, müharibənin mənəvi və fiziki yaralarını tamamilə sağalda bilməz. Amma bu, vətən göylərində dolşan şəhid ruhlarını sakit edən bir qəlb rahatlığı ola bilər. Buradaca oğlunu döyüşə göndərən bir ananın dedikləri yerinə düşür: "Atan Birinci Qarabağ müharibəsində döyüşmüşdü. Sən İkinci Qarabağ müharibəsində döyüş gədirsen. Torpaqlarımızın işğaldan qurtuluşu üçün vuruşacaqsan. Elə vuruş ki, atanın ruhu səndən narazı qalmasın. Atanın kəlamını unutma: Vətən olmayandan sonra mən nəyə lazımam, siz nəyə lazımsınız?!"

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"